

Som responsables?

MAIG 2015

Xarxes socials i noves tecnologies, amigues o enemigues?

Ciber bullying

Grooming

Sexting

Privacitat i protecció de dades

Tecnoaddicció

Recursos i consells per a pares i mares

I molt més...

L'ús de les noves tecnologies i Internet ha revolucionat els modes de comunicació de la nostra societat en molt poc de temps.

El desenvolupament vertiginós d'estes eines fa que els pares i mares tinguem la sensació d'anar un pas per darrere dels seus fills i filles, que han nascut i crescut rodejats de tecnologies que fa 10 anys eren impensables.

Esta sensació d'inseguretat genera una por i desconfiança, que sovint es veu alimentada per les notícies sensacionalistes que ens empapus-

sen els mitjans de comunicació. De vegades els pares i mares es poden preguntar: "realment hi ha per a tant?" Bé, és una pregunta difícil de respondre.

Les noves tecnologies i les xarxes socials no són el dimoni, poden ser una eina beneficiosa i útil per a adults i xiquets si se'n fa un ús responsable.

Per evitar estos problemes s'ha de començar a actuar des de casa.

Això no obstant, és un fet que d'estos avanços deriven diversos problemes, alguns realment greus, que abans no teníem.

Per tal d'evitar que els xiquets i xiquetes patisquen les conseqüències de fenòmens com el *grooming*, *sexting* o *ciber bullying*, s'ha de començar a actuar des de casa.

Amb este butlletí, des de la Regidoria d'Educació i Infància, volem transmetre a les famílies la informació bàsica que han de conèixer per tal d'educar els seus fills en l'ús responsable i beneficiós de les noves tecnologies i les xarxes socials.

Campanya per a l'ús responsable de les noves tecnologies

PER ALS XIQUETS I XIQUETES...

Campanya:

Som responsables?
Als centres escolars d'Alzira

Maig 2015

PER A LES FAMÍLIES...

Xarrada: Grooming, sexting i ciber bullying, sabem de què parlem?

A càrrec de Carlos Moreno, policia local d'Alzira.

Auditori de la Casa de la Cultura

27 de maig, de 15.15 h a 16.15 h

(mentre els vostres fills i filles estan al cole)

Ciber bullying

El **ciber bullying** és l'ús per part dels menors dels mitjans telemàtics (Internet, telefonia mòbil i videojocs en línia, principalment) per assetjar psicològicament altres menors. No es considera *ciber bullying* si hi intervé un adult.

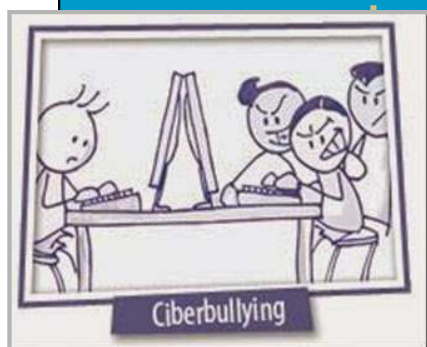
Lamentablement, des de sempre hi ha hagut *bullying* als centres escolars o espais d'oci, per part de xiquets o xiquetes que amenacen, humilien o molesten altres companys o companyes. Hui en dia, amb l'ús massiu de les noves tecnologies, este **abús ha migrat a altres espais: els virtuals**. Els xantatges, vexacions i insults per mitjà de les xarxes socials són especialment greus perquè **superen les barres del centre escolar** i poden suposar un dany psicològic molt important als nostres fills i filles. A més a més, l'**anonimat** i la falta de percepció del dany causat, ja que es fa a distància, han fet que el *ciber bullying* siga un dels problemes més importants entre els menors derivats de l'era de les comunicacions.

Alguns exemples de *ciber bullying*:

- Penjar en Internet una imatge real o un fotomuntatge per avergonyir la víctima.
- Crear un perfil fals en una xarxa social a nom de la víctima per difamar-la o publicar comentaris falsos en el seu nom.
- Robar la contrasenya del correu electrònic o les xarxes socials a la víctima per violar la seua intimitat.
- Amençar de manera anònima, fer circular rumors falsos per posar els companys o companyes en contra de la víctima.

7 de cada 10 jòvens, entre 13 i 17 anys oculten les seues activitats en Internet.

7 CONSELLS QUE PODEU DONAR ALS VOSTRES FILLS I FILLES

1. Demana ajuda a la teua família (germans majors, pare, mare). Deixa't ajudar.
2. No respongues a les provocacions. És un estímul per a l'abusador.
3. Tracta d'evitar els llocs on es produïx l'assetjament. Tanca el perfil de la xarxa social o bloqueja telefonades no desitjades.
4. Quan més se sàpia de tu, més vulnerable eres. Utilitza les xarxes socials amb mesura, controla quins són els teus contactes i configura la privacitat de la xarxa social perquè la teua informació només siga accessible per als teus amics.
5. Guarda les proves de l'assetjament. Fes captures de pantalla. Et serviran com a prova si l'abús no es deté.
6. Comunica a l'abusador o abusadora que les seues accions et molesten, sense agressivitat ni amenaces i en privat. Guarda la conversació i, si l'abús continua, també et servirà com a prova.
7. Si, després de tot, l'abús persistix, fes saber a l'abusador o abusadora que les seues accions poden anar contra la llei i que estàs disposat a denunciar-ho.

Grooming

El *grooming* és quan un adult es fa passar per un xiquet o xiqueta en Internet per tal de guanyar-se la confiança d'un altre menor amb una finalitat sexual (quasi sempre obtindre vídeos o imatges del menor nuet o realitzant actes sexuals). Sovint fa servir el xantatge quan obté una primera imatge del menor i és difícil de frenar per part de la víctima. Es tracta d'un fenomen molt greu i relacionat amb la pederàstia i la pornografia infantil en Internet.

No és un fet tan freqüent com el *ciber bullying*, però les seues conseqüències poden ser devastadores per al xiquet o xiqueta que les patix i que no els explica la situació als seus pares per por o vergonya.

Per evitar o frenar este tipus d'abús hi ha tres fases clau:

- **Previndre:** advertir els nostres fills de no enviar cap imatge o informació comprometedora a desconeguts, encara que diguen que són xiquets o xiquetes i instal·lar un bon antivirus per previndre el robatori de contrasenyes o l'accés no desitjat a l'ordinador.
- **Enfrontar el problema:** no cedir mai al xantatge (és molt probable que vaja a més) demanar ajuda a casa i, finalment, canviar les claus i revisar amb l'antivirus si sospitem que han accedit al nostre ordinador o ens han robat la contrasenya d'una xarxa social (podem inclús tancar el perfil i fer-ne un de nou).
- **Intervindre:** este tipus de delictes cibernètics sol ser reincident, s'han de guardar les proves (captures de pantalla, converses, missatges...). Per últim, encara que l'abús acabe, cal denunciar si tenim proves, l'abusador pot estar assetjant altres víctimes.

Si detectes alguna pàgina web amb pornografia infantil, no ho dubtes: denuncias.pornografia.infantil@policia.es

SAF (SERVEI D'ATENCIÓ A LES FAMÍLIES)

Si detecteu alguna d'estes activitats, poseu-vos en contacte amb el SAF d'Alzira. Es tracta d'un servei de la Policia Nacional que actua davant delictes o faltes, segons la urgència i la gravetat del cas, i amb el qual podeu demanar cita prèvia als telèfons:

962450366

962455961

091

Sexting

El *sexting* és l'enviament de continguts de tipus sexual (fotografies o vídeos, sobretot) entre menors. La pràctica del *sexting*, que hui en dia es dona molt entre els xavals pel mòbil, no suposa un delictes, però es tracta d'una pràctica cada vegada més freqüent i que pot comportar seriosos problemes si es fa un mal ús del material o si s'extravia el mòbil que conté les fotografies (o el roben).

Cas real:

M., una xiqueta de 14 anys, envia una foto eròtica, en la qual apareix nueta, per WhatsApp a la seua parella, R., de 15 anys. A priori no hi ha cap problema i tot queda entre ells dos. Tres mesos després, M. i R. tallen i M. fa que el xic esborre totes les fotografies que té al mòbil. Ell ho fa. El que no diu és que s'ha guardat una còpia al seu ordinador.

Uns mesos després, la xiqueta comença una nova relació i R., gelós, envia massivament la fotografia de M. a tots els seus grups de WhatsApp.

Com pots evitar estes situacions?

1. **No produïsqués el material:** la fotografia o vídeo pot arribar a qualsevol (ja siga perquè algú la difon voluntàriament o perquè et roben o perds el mòbil).
2. **No faces circular el material:** si t'arriba una fotografia o vídeo que algú està difonent de mala fe, no en formes part. Les conseqüències poden ser greus també per a tu.
3. **No provoques que es produïska:** no demanes fotografies o vídeos d'este tipus. Tu no tens males intencions, però algú pot fer-ne un mal ús si les aconseguix.

Tres de cada deu adolescents declaren que **controlen** la seua parella per mitjà de les xarxes socials (qui l'agrega o els parla, els missatges de WhatsApp) i les fotos del mòbil.

El [cas d'Amanda Todd](#) va commocionar el món fa uns anys. Es tractava d'una xiqueta canadenca que va penjar un [vídeo en Internet](#) per denunciar que estava patint xantatges, *ciber bullying* i maltractament per haver mostrat els pits per la *webcam* a un desconegut. Amanda va acabar suïcidant-se, per la pressió que patia per part del seu abusador i dels seus companys de classe.

Privacitat i protecció de dades

La intimitat i les dades personals de tots els ciutadans estan protegides per la legislació fonamental de cada Estat i vulnerar estos drets és un delict. Per als menors, la protecció és encara major, tot i que ells no en són conscients. Hem de fer que, des de menuts, aprenguen a no fer a la xarxa el que no els deixem fer a la vida real.

Hi ha qüestions que tenim molt clares: eduquem els nostres fills i filles perquè no parlen amb desconeguts, no donen la seua adreça o dades personals a ningú que no coneguen, no s'exposen en públic (fins i tot als centres escolars s'ha de demanar un permís especial per a fotografiar els menors).

Però... per què no els eduquem perquè actuen de la mateixa manera en Internet?

Es tracta d'un fet que no sempre tenim en compte a les xarxes socials o aplicacions informàtiques (ni adults ni xiquets!), ja que per exemple:

- Publiquem fotografies d'altres sense permís.
- Afegim etiquetes en fotografies sense consultar.
- Ens registrem en pàgines web poc fiables en les quals ens demanen les nostres dades personals.
- Accedim a correus electrònics que no són el nostre (per exemple amb ordinadors d'ús públic).

ELS NOSTRES FILLS IMITEN EL QUE VEUEN A CASA

Els pares i mares han de ser un exemple i un referent per als xiquets i xiquetes, les conductes que veuen a casa són les que reproduiran més avant. Açò també s'aplica a l'ús de les tecnologies: els pares i mares no han d'abusar de les xarxes socials ni han de publicar-hi informació ni fotografies que puguen comprometre la privacitat dels menors.

A més a més, han de portar un control sobre les converses i els continguts que els xiquets i xiquetes tenen al WhatsApp o a les xarxes socials i restringir-ne l'ús perquè no es passen el dia connectats.

Però, si fem això no estem vulnerant el dret a la intimitat dels nostres fills i filles?

NO!

Es tracta de menors baix la tutela d'adults, que han de vetlar per ells.

La fiscal de menors, Gema García, que va fer una xarrada fa uns mesos a la Casa de la Cultura, ens va enviar un missatge molt clar a tots els presents: **de la mateixa manera que no deixem anar els nostres fills i filles a casa de companys de classe que no coneguem o els restringim l'hora d'entrada o eixida a casa, ho hem de fer al món virtual.**

No es tracta de convertir-nos en policies; la situació ideal és crear el clima adequat de confiança entre pares i fills per tal que ells ens ensenyen les converses, les fotografies, siguem "amics" en Facebook i hi haja una comunicació fluida.

Però si no és possible aconseguir-ho, s'han d'establir límits i normes clares (i s'ha de servir d'exemple).

Tecnoaddicció

El diccionari defineix “addicció” com: dependència fisiològica o psicològica d’una substància o d’una pràctica. La *tecnoaddicció* seria, doncs, l’addicció a Internet i les noves tecnologies, cada vegada més freqüent en el nostre entorn.

Un estudi de l’OCU, de 2014, assenyalava que un 25 % dels espanyols i espanyoles adults mostra símptomes d’estar enganxat a Internet i li dedica més de 30 hores setmanals. És una dada molt preocupant, sobretot si tenim en compte que, cada vegada més, els menors disposen de telèfons mòbils intel·ligents i accés a Internet. La tendència dels xiquets i xiquetes és imitar la conducta dels adults, així que ningú s’ha de sorprendre si les xifres de *tecnoaddicció* són (encara) més altes entre els adolescents que entre els adults.

Les noves tecnologies i Internet són una eina indispensable per als xiquets i xiquetes, tant per al seu temps d’estudi com, cada vegada més, per a l’oci. No ens oblidem que no són l’enemic! Com tot, són útils i beneficioses, i un gran aliat si s’utilitzen amb la supervisió dels adults i de manera responsable.

No obstant això s’ha de limitar el temps d’accés a Internet i a xarxes socials perquè els xiquets i xiquetes isquen més al carrer, participen en activitats esportives i culturals a la ciutat, es relacionen i milloren els seus hàbits cap a un estil de vida menys sedentari i més saludable.

ON HEM DE POSAR EL LÍMIT?

Per descomptat, és una qüestió que depèn de molts factors: l’edat, la situació familiar, l’ús que el xiquet o xiqueta fa d’Internet... Però diversos experts coincidixen en les recomanacions següents:

- Cal situar l’ordinador en una part comú de la casa, on el xiquet o xiqueta no pugui tancar la porta i aïllar-se.
- Si ha de fer deures o estudiar a l’ordinador, cal supervisar discretament de tant en tant.
- Cal controlar el consum d’Internet (a la factura del mòbil, per exemple) o limitar l’ús de les dades.
- No s’ha de deixar que facen servir Internet per a jugar, veure vídeos o xarxes socials fins que no facen els deures i complisquen les seues obligacions. És important per a la seua salut limitar el temps que passen cara a la pantalla.
- Cal jugar amb ells als seus videojocs favorits. Millorarà la confiança i comunicació i serà més fàcil controlar els continguts que visiona el menor.
- No s’han d’adquirir jocs que no siguin adequats per a l’edat del xiquet o xiqueta.

Amb les xarxes socials

Som responsables?

1

Demana permís abans d'etiquetar fotografies pujades per altres persones.

2

Compte amb les crítiques que publiques! Burlar-te d'altres, segons el cas, pot anar contra la llei.

3

Utilitza les opcions de denúncia quan siga necessari.

4

Fes-te càrrec de la teua privacitat! Comunica als teus contactes si no vols etiquetes, rebre invitacions...

5

Si alguna cosa et molesta, expressa-ho amb calma, mai actues de manera agressiva.

6

Llig i respecta les normes d'ús de la xarxa social.

Utilitza les etiquetes de manera positiva, mai per insultar, humiliar o fer mal als altres.

7

No passa res si ignores les sol·licituds d'amistat o invitacions a grups que no t'interessen.

8

Quan publiques informació o fotos d'altres, primer assegura't que no els importarà.

9

Comunica't amb respecte, no saps qui pot arribar a llegir el que has publicat!

10

Utilitza les emoticones per expressar-te millor i evitar malentesos.

11

Parla amb els teus pares i familiars, ensenya'ls les teues fotos i jocs. Podeu participar tots!

12

Però, per on comencem?

La millor manera de previndre i evitar este tipus de problemes derivats de l'ús de les noves tecnologies i les xarxes socials és la informació. Els pares i mares han de ser conscients dels beneficis i dels riscos i han de saber transmetre'n el missatge als xiquets i xiquetes. Sovint ells coneixen este món més que els seus pares, és normal! Han nascut i crescut rodejats de tecnologies que fa poc més de 10 anys ens pareixien cosa de ciència-ficció!

És important saber:

Quines xarxes socials utilitzen? Tuenti, Facebook, Instagram, Twitter...

Quines aplicacions tenen instal·lades al mòbil? Jocs, WhatsApp, xarxes socials...

Amb quina freqüència es connecten? Per a què? (jugar, parlar amb els amics, fer consultes...)

EINES DE CONTROL PARENTAL

ProtegiTs, per exemple, és un projecte de la Generalitat Valenciana que oferix:

- **Classes formatives**, dirigides a menors i a pares.
- **Kit ProtegiTs**, que podeu descarregar gratuïtament a la pàgina web i instal·lar a l'ordinador. Este programa detecta les activitats perilloses que el menor duga a terme (donar el seu número de telèfon o altres dades, contacte amb desconeguts, activació de la càmera web, etc.) i l'avis del risc; també enregistra l'activitat del menor en llocs seleccionats com a perillosos, sempre mantenint la intimitat del menor (no mostrarà converses, correus electrònics o fotografies).
- **La pàgina web:** www.protegits.gva.es, que compta amb bona cosa d'informació sobre este món.

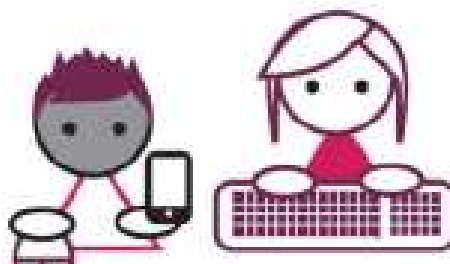
ONLINE...

Pantallas amigas: que proporciona recursos i informació per a pares i mares. (www.pantallasamigas.net)

Oficina de seguretat de l'internauta: informació, orientació i vídeos sobre seguretat en la xarxa. (www.osi.es)

Portal del menor: amb jocs, vídeos i recursos per conscienciar els xiquets i xiquetes. (www.portaldelmenor.es)

Web Infantil de la Policia Nacional: amb consells de seguretat per als menors. (www.policia.es/juegos)

A LA NOSTRA CIUTAT...

Podeu contactar amb el **SAF** (Servei d'Atenció a les Famílies), un servei de la Policia Nacional que s'encarrega dels **delictes i faltes** dels quals hem parlat en el present butlletí. Es pot contactar cita prèvia amb el SAF, que actuarà **segons la gravetat i la urgència del cas**.

POLICIA NACIONAL (preguntar pel SAF)

C/ Pere Morell, 4
962410366 - 962455961 -
091

Si el que necessiteu és **orientació i pautes** davant d'un cas que no suposa una falta o delicte, podeu contactar amb:

POLICIA LOCAL D'ALZIRA

C/ Sant Roc, 12

96 245 52 33

DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ I INFÀNCIA

C/ Rambla, s/n - 2a planta

96 245 52 21
infancia@alzira.es

Ajuntament d'Alzira

Departament d'Educació i Infància

c/ Rambla S/N, 2a planta

96 245 52 21

infancia@alzira.es
educacio@alzira.es

www.alzira.es

Per a qualsevol qüestió o suggeriment, podeu telefonar, fer-nos arribar un correu electrònic a les adreces dels Departaments d'Infància i d'Educació o també per mitjà de la Bústia, a l'apartat d'Infància de la web municipal.

POLICIA LOCAL D'ALZIRA

c/ Sant Roc, 12

96 245 52 33